

N:o 184.

Af Herr Olivecreutz: Angående beviljande af statsbidrag för upprensning af Spångån och Klägghultsån m. fl. vattendrag inom Kinds härad.

Bland de delar af Riket som till följd af läge och jordmånens beskaffenhet äro synnerligen förtjenta af Statsmagternes uppmärksamhet torde med skäl kunna räknas södra delen af Kinds härad i Elfsborgs län. Afläget från alla kommunikationsleder är denna ort, uppfyllt af kärr och vattendrag, icke allenast till följd af jordmånens svaga beskaffenhet, men äfven till följd af tidt och ofta inträffande frostsador, mer än många andra utsatt för missvexter.

Det är på grund häraf som innevånarne, efter hvad känt är, sysselsatt sig med binäringar och husslöjd, som likväl till följd af sednare tiders industriella förhållanden måst öfvergifvas. Man har således med mera ifver än förr egnat sig åt jordbruket och uppmärksamheten har dervid i första rummet rigtats på afledningen af de vattenstånd, som omöjliggör odling eller omintetgör frukterna af odlarens möda.

Ett sådant vattenafledningsföretag är det hvarpå jag önskar få fästa Riksdagens uppmärksamhet. Allt sedan 1857 har fråga förekommit om sänkning af sjöarne Kalfven och Fegen i Kalfs socken af Kinds härad, genom utföring af vattenverken vid Arfvidstorp samt upprensning af, så väl vattendraget derifrån till sjön Kalfven, som Spångån och Klägghultsån.

Sedan, efter en långvarig rättegång Kongl. Maj:t genom nådig dom 1864, tillerkänt jordegarne rätt att nämnda år inlösa ifrågavarande vattenverk, hafva bemälda jordegare, som utgöras endast af en obemedlad allmoge, nödgats sammanskjuta penningar till denna lösen, utgörande 18,238 R:dr 70 öre, men ur stånd att åstadkomma tillräckliga medel för arbetets fullbordan, icke kunnat skörda någon nytta af de uppoffringar de för detta ändamål gjort.

Kostnadsförslaget, granskadt af Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader, på sätt bilagan N:o 5 till Kongl. Maj:ts nådiga Proposition

sidan 55 utvisar, uppfört detta arbete i första klass bland dem som äro förtjenta af understöd, uppgår till 51,179 R:dr 30 öre för vattendragens upprensning, hvartill komma 18,238 R:dr 70 öre för inlösen af vattenverken eller tillsammans 69,418 R:dr; och har bemälda styrelse för detta arbete tillstyrkt ett bidrag af 35,000 R:dr R:mt.

Det är icke allenast med afseende å den mark af öfver 1000 tunnlands areal, som genom berörda vattenafledning blifver odelbar eller förbättrad, men ännu mer med afseende å de frostsador, som genom de långa vattendragen tillskyndas orten, detta företag är förtjent af uppmärksamhet å Riksdagens sida. Den fattiga allmogen, som på sätt redan blifvit nämndt, med oerhörda ansträngningar sammanbringat eller upplånat medel för inlösen af vattenverken, dignar under bördan af denna skuld, till hvars afbördande de sakna alla utvägar, derest ej Riksdagen dertill räcker dem en hjälpsam hand.

Det jemförelsevis ringa anslag, som beviljas för sjösänkningar inom Riket, i förhållande till de betydliga belopp som anslås för Norrland, hvarmed denna ort i mer än ett hänseende kan jemföras, har varit otillräckligt att jemte andra ifrågasatta sänkingsföretag jemväl understödja detta. Det är på grund häraf och med afseende å de ömmande omständigheter jag redan anfört, som jag nu vågar vördsamt föreslå,

att Riksdagen, till upprensning af vattendraget från Arfvidstorp till sjön Kalfven samt Spångån och Klägghultsån, af hvilka den förstnämnda sammanbinder Kalfven med Fegen, belägna inom Kinds härad, äfvensom för utrifning af vattenverken vid Arfvidstorp, måtte bevilja ett statsbidrag med 35,000 R:dr R:mt, deraf en viss andel torde lemnas såsom anslag utan återbetalningsskyldighet och det öfriga såsom lån på de vilkor, som Riksdagen kommer att för dylika företag bestämma.

Jag anhåller att denna motion måtte öfverlemnas till Stats-Utskottet, som från Kongl. Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader torde inforra karta och kostnadsförslag.

Stockholm den 28 Januari 1867.

W. C. Olivecreutz.